

**การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง**
**The Administration according to Good Governance of Subdistrict
Administrative Organization, Muang District, Trang Province**

ณัฐพล วัฒนาศิริกุลชัย¹, พ.ต.อ. ดร. นพดล บุรณันท์²

Nopadol.bu@ssru.ac.th

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง และ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การเก็บแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 250 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์โดยใช้ t-test สำหรับตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า 1.ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2. กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา และรายได้ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ส่วนเพศ และตำแหน่ง แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This Research aims to studied 1) personal opinion level toward the good governance administration of Sub district Administrative Organization in Muang District, Trang Province. 2) Compare the personal opinion level toward the good governance administration of Sub district Administrative Organization in Muang District, Trang Province. This study is quantitative research that data collective with the questionnaire papers. The sampling are personals of Sub district Administrative Organization in Muang District, Trang Province for there are 250 peoples. The statistic for data analysis consist of frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test. Independent variables there are 2 groups with One-Way ANOVA. Research result from the samplings opinion found that good governance administration factors cover with holistic and each factors which are Rule of Law,

Responsibility, Participation, Morality, Valuable and Accountability were mean in high level. 2.The sampling who consist of ages, education and income are differently has opinion on good governance administration with statistic significant at 0.01 and 0.05. But for sex and work position are differently has opinion on good governance administration are not different.

Keywords: Good Governance, Subdistrict Administrative Organization

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ธรรมาภิบาลจัดเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครองในปัจจุบัน เพราะโลกปัจจุบันได้หันไปให้ความสนใจกับเรื่องของโลกาภิวัตน์และธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น การพัฒนาเรื่องของการเมืองการปกครองได้มุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น และการมีการบริหารจัดการที่ดีจึงเข้ามาเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเริ่มมีการนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น ในช่วง พ.ศ. 2539 - 2540 แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการที่ดีได้เผยแพร่สู่สังคมไทย โดยองค์กรพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งนักวิชาการที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยนำปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการมีระบบบริหารจัดการที่ไม่ดี และแนวทางสร้างระบบที่ดีขึ้นมาเป็นประเด็นในการสร้างความเข้าใจและระดมความเห็นจากประชาชนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเป็นผลให้ประชาชน และภาคประชาสังคมเกิดการตื่นตัวในเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง องค์กรต่างประเทศที่ให้เงินกู้และเงินช่วยเหลือ เช่น ธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนาถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อการนำเงินไปใช้อย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีหลักการของการมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน แต่มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญคล้ายกัน คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส สำนึกรับผิดชอบ และประสิทธิภาพประสิทธิผล (ถวิลวดี บุรีกุล, 2546)

การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชน ได้รับการบริการอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง ผู้มีส่วนได้เสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ลดการพึ่งพิงงบประมาณประเภทเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มีความคล่องตัว พึ่งตนเองทางการคลังได้ในระยะยาว และสามารถจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างมีมาตรฐานและประสิทธิภาพมากขึ้น โดยทบทวนการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ท้องถิ่นให้ชัดเจนตามศักยภาพและความพร้อมของท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาและสาธารณสุขและจัดให้มีการประเมิน ศักยภาพหน่วยงานท้องถิ่นให้ถูกต้องและชัดเจนจากหน่วยงานประเมินที่เป็นอิสระ พร้อมทั้งกำหนดกลไกและมาตรการกำกับติดตามการดำเนินการกระจายอำนาจให้ชัดเจน สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พัฒนารูปแบบการให้บริการสาธารณะให้หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน กับภาคประชาสังคมให้มากขึ้น และเพิ่มความคล่องตัวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในเรื่องการกำหนดนโยบาย การบริหารบุคลากร และการบริหารการเงิน การคลัง และงบประมาณ และปรับกระบวนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับภาคีอื่น ๆ อย่างมีธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนารูปแบบการกำกับ ดูแลโดยภาคประชาชนและชุมชน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2560- 2564 หน้า 134)

จากประเด็นดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง ตามหลักธรร

มาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลนี้จะเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและดูแลการบริหารงานขององค์กร ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจในมุมมองของผู้ศึกษา อีกทั้งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง เพื่อให้มีการพัฒนาความเป็นธรรมาภิบาลให้มากยิ่งขึ้น และสร้างรากฐานสังคมประชาธิปไตยที่ต้องเริ่มต้นที่ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยนี้ศึกษา เนื้อหาเฉพาะแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น และแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
2. ขอบเขตด้านประชากร
 - 2.1 ประชากร
ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 672 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 250 คนนำมาคำนวณเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบบจำนวนประชากร โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Samplings)
3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ข้อมูลส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

การทบทวนวรรณกรรม

หลักธรรมาภิบาล

สภาพแวดล้อมที่ทำการหมายถึง สถานที่และอาณาบริเวณที่ให้บริการ สภาพแวดล้อมที่ทำการมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางธุรกิจ เกี่ยวกับเรื่องนี้ สายการบินแอร์เอเชีย ได้วางภารกิจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ทำการไว้ดังนี้ (1) เป็นบริษัทที่มีสภาพแวดล้อมการทำงานยอดเยี่ยม โดยมีพนักงานทุกคนเป็นเสมือนสมาชิก

ในครอบครัว (2) สร้างชื่อเสียงให้เอเชียเป็นที่ยอมรับในระดับโลกด้วยตราสินค้า ASEAN (3) มุ่งมั่นให้บริการในราคาประหยัดเพื่อให้ทุกคนสามารถบินได้กับแอร์เอเชีย และ (4) รักษามาตรฐานสินค้าให้เปี่ยมด้วยคุณภาพอยู่เสมอ พร้อมใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อลดต้นทุน และยกระดับการบริการให้ดียิ่งขึ้นไป (แอร์เอเชีย, 2561) ปัจจุบันนี้สายการบินต่าง ๆ ได้ใช้สื่อออนไลน์ในการประกอบธุรกิจการบินอย่างเต็มที่ การที่บริษัทให้ความสำคัญกับแคมเปญออนไลน์อย่างมาก เพราะที่ผ่านมา 85-90% ของการจองตั๋วเครื่องบินมาจากช่องทางออนไลน์ มีเพียง 10-15% ที่มาจากตัวแทนจำหน่าย นับว่าช่องทางออนไลน์คือช่องทางสำคัญของสายการบิน (ผู้จัดการรายสัปดาห์, 2561) จากการศึกษาของ Lynes & Dredge (2018) พบว่า ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อมั่นมีผลกระทบกับสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในในการประกอบธุรกิจการบิน

สรุปสภาพแวดล้อมที่ทำการถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่สามารถให้การประกอบธุรกิจการบินสามารถดำเนินการเป็นไปด้วยดี ซึ่งส่งผลไปถึงความสำเร็จของการดำเนินการให้ประสบผลกำไร ซึ่งนอกจากปัจจัยดังกล่าวที่กล่าวมาแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องอีกเช่นกลยุทธ์และความทันสมัยของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์กร

การบริหารงานธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักสากลที่มีการดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลักธรรมาภิบาล จึงมีความเกี่ยวข้องซึ่งขาดไม่ได้ ดังมีผู้ได้อธิบายไว้ ดังนี้

ศิลปะพร ศรีจันเพชร (2553 หน้า 6) ได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลว่าเกี่ยวข้องกับทุกระดับตั้งแต่บุคคล สังคม กิจการ จนถึงระดับประเทศชาติในระดับของกิจการ อาจเรียกว่า “บรรษัทภิบาล” ระดับภาครัฐใช้คำว่า “ธรรมาภิบาล” หรือ “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ไม่ว่าจะนำไปใช้ในแนวทางใดพื้นฐานของธรรมาภิบาลก็คือ การตั้งอยู่ในความถูกต้องและเป็นธรรม สังคมชุมชนก็อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข

รัชยา ภักดีวิจิตร (2555 หน้า 29) ได้กล่าวว่า ธรรมาภิบาล คือการบริหารงานที่สามารถตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล โดยมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในสังคมทุกระดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 250 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกดังนี้

- 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน
- 1.2 การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 250 ชุด

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล หากมีข้อบกพร่องจะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน

2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (open - ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการการศึกษา

ผลจากการศึกษาวิจัย “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง” พบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.2 มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมา คือ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน คิดเป็นร้อยละ 70.8 ดำรงตำแหน่งข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 56.0 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมาคือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง” มีประเด็นสำคัญที่สามารถสรุปและนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุธาน สีนสุวรรณ (2558) ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยมีดังนี้ (1) เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความร่วมมือ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ สอดคล้องกับ วิณา บัวสุวรรณ (2558)

ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ด้านหลักนิติธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญวาทัญญ์ คำมูล (2559) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิณา บัวสุวรรณ (2558) ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับอรรถัย ทวีระวงษ์ (2557) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของคณาธิป แฝ้วน้า (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงาน จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า พนักงานที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิณา บัวสุวรรณ (2558) ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับสอดคล้องกับอรรถัย ทวีระวงษ์ (2557) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จึงเห็นควรปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ควรมีการแจ้งให้บุคลากรทราบถึงสิทธิต่างๆในการรับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล และควรมีการจัดการอบรมให้บุคลากรเข้าร่วมการฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเสมอ และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของบุคลากรมากยิ่งขึ้น
2. ด้านหลักคุณธรรม ควรมีการปรับปรุงการให้บริการสาธารณะและช่วยเหลือแก่ ผู้มาติดต่อราชการกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง ด้วยความถูกต้อง ยุติธรรมและรวดเร็ว เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของบุคลากรมากยิ่งขึ้น
3. ด้านหลักความโปร่งใส ควรมีการปรับปรุงและเพิ่มเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้บุคลากรทราบ รณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักคุณธรรมอย่างเคร่งครัด มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมต่อการบริหารงาน
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรมีการจัดการประชุมเพิ่มเติมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ควรให้การสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ และทุ่มเทความพยายามเต็มที่ในการบริหารงานให้ดีที่สุด เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมาย
6. ด้านหลักความคุ้มค่า ควรทุ่มเท หรือรณรงค์ให้พนักงาน ข้าราชการที่อยู่ในหน่วยงานร่วมกันประหยัดการใช้ทรัพยากร

รายการอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2544). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2546). ธรรมาภิบาล: หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่. วารสารสถาบัน พระปกเกล้า ปี 2546 เล่มที่ 2.
- รัชยา ภักดีวิจิตร. (2555). ธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารภาครัฐและภาคเอกชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิลปะพร ศรีจันทเพชร (2553). หลักพื้นฐานของธรรมาภิบาล. ปีที่ 33 ฉบับที่ 125. มกราคม – มีนาคม